

"ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה"

לאחר שפרעה דוחה את תביעתו של משה: "שלח את עמי ויעבדני" ומכביד את הגזירות על עם ישראל נשלח משה אל בני ובפיו בשורת ישועה הכוללת חמש לשונות של גאולה:

"והוצאתי... והצלתי... וגאלתי... ולקחתי... והבאתי..."

אך דומה שבשורה זו עוברת "מעל לראשו של העם",

"ולא שמעו אל משה מקצר רוח ומעבודה קשה" (שמות ו', ט')

כיצד אפשר להסביר זאת? מנהיג מגיע להושיע ומציע להם מפלט מצרות. והם לא מחבקים אותו ולא "קונים את זה" בשתי ידיים? ועוד עולה השאלה, מה ראה ריבונו של עולם לשלוח את משה להביא לעם בשורה שאין האוזניים כרויות לשומעה? הן כלל בידנו: כשם שמצווה לומר דבר הנשמע, כך מצווה שלא לומר דבר שאינו נשמע" (יבמות ס"ה, ע"ב)

רש"י מפרש את קוצר הרוח בדרך משלו: "כל מי שהוא במיצר, רוחו ונשימתו קצרה ואינו יכול להאריך בנשימתו".

מאיר את עינינו **הרב חנן פורת ז"ל** וכותב כי הקב"ה מלמד את משה רבינו כי גם במציאות מרה אין להתייאש, וסופם של דברים הדברים לחלחל ולהגיע למעמקי תודעתו של העם.

ביטוי לרעיון זה מסביר ר' **מנדל מקוצק**, בהערתו לפסוק בקריאת שמע: "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצווק היום על לבבך" (דברים ו', ו') שואל ר' מנדל מקוצק: "מדוע כתוב על לבבך ולא בלבבך?" ומשיב: "יש שעות שבהן הלב סגור ולא ניתן להכניס לתוכו דבר, אבל גם אז אין להתייאש!"

דברי אמונה וחיזוק, יש להניח על הלב גם בשעה שאינו פתוח מתוך תקווה כי תבוא השעה שבה יפתח והם יכנסו פנימה.

מוסיף הרב חנן ומסביר כי בלשונות הגאולה יש בשורה לדורות, קיים רובד ארוך טווח מעבר לדור יוצאי מצרים, נצבים כל הדורות הבאים. גם אם דור המבול לא מסוגל לקלוט את בשורת הגאולה, בהמשך יקום דור שידע לשמוע אותה ואליו מכוונים הדברים.

עוד אלפי שנים יהיה נאומו של משה במצרים, נאום שיהודים בכל קצוות תבל ירימו בליל הסדר ארבע כוסות כנגד ארבע לשונות של גאולה, כשבליבם יוקדת ציפייה ליום שבו תתקיים בשורת הגאולה

"כי טל אורות טלך וארץ רפאם תפיל (ישעיהו כו', יט')

יהיו דברים אלה "קריאת כיוון" לנו אנשי החינוך אשר לעיתים נדמה לנו כי המסרים והדברים שאנו מנסים להעביר לתלמידנו לא תמיד נקלטים ונכנסים על ליבם.

"גם אם נדמה לכם לעיתים שהנכם מדברים והדברים נופלים על אוזניים אטומות- אל תתייאשו, הוסיפו דבר ויהי מה!"

דבר אמת- גם אם יתמהמה- עוד יישמע!" (הרב חנן פורת)

בברכת גשמי ברכה,

שושנה נגר